

Ministerský návrh

Spolkové vlády

Patnácté nařízení o zákoně o bezpečnosti výrobků

(Nařízení zakazující dovoz, uvádění na trh a dodávání na trh létajících lampionů – 15. ProdSV)

A. Problém a cíl

Nařízení se vztahuje na bezpilotní balónová létající svítidla, která produkují horký vzduch otevřeným ohněm a létají volně a nekontrolovaně. V důsledku toho představují významná rizika pro lidské tělo a život, stejně jako pro zvířata, rostliny a hmotná aktiva značné hodnoty.

Tyto létající lampiony jsou komerčně označovány jako lampiony přání, létající lampiony nebo lampiony štěstí. V následujícím textu jsou označovány jako létající lampiony. V podstatě se skládají z obráceného sáčku z lehkého materiálu (například hedvábného papíru), kroužku (ze dřeva nebo kovu), který rozšiřuje spodní otvor, a hořáku (například s tuhým lihem jako palivem), který je připevněn ke středu kroužku. Po zapálení nebeské lampiony nekontrolovaně stoupají, protože je nelze ovládat. Někdy mohou dosáhnout výšky 500 metrů a v závislosti na síle větru se mohou snést až několik kilometrů od výchozího bodu. Doba hoření je mezi 5 a 20 minutami. Létající lampiony jsou k dispozici v různých velikostech. Největší vzorky mají rozměry až dva metry na výšku a jeden metr v průměru. Když je množství paliva vyčerpáno, létající lampion klesá k zemi. Může se stát, že létající lampion stále hoří (BR-Drs. 816/09, strana 21).

Vzhledem k těmto nebezpečím, která mohou vzniknout kvůli létajícím lampionům, Petiční výbor německého Spolkového sněmu (Pet 1-19-09-712-029156; BT-Drs. 19/24705; BT-Drs. 20/2200, s. 41) schválil petici, která by rovněž chtěla zakázat uvádění létajících lampionů na trh. Petice byla vyvolána požárem v zoologické zahradě v Krefeldu, při kterém zahynulo více než 50 zvířat. Ačkoli spolkové země od roku 2009 zavedly zákaz používání lampionů v souladu s právními předpisy o předcházení nebezpečí, považuje spolková vláda za nezbytné zakázat uvádění na trh a poskytování létajících lampionů s otevřeným ohněm jako vztakovou silou a bez možnosti ovládnutí. Zatím je možné létající lampiony snadno koupit v internetových obchodech. Na zákaz používání často prodejci při nákupu srozumitelně neupozorňují. Koncoví uživatelé navíc často předpokládají, že je-li nákup povolen, použití je rovněž povoleno. V zemi tak hustě osídlené jako Spolková republika Německo představují tyto létající lampiony značné potenciální nebezpečí v podobě požárů a překážek letecké dopravy v blízkosti země.

Německý Spolkový sněm schválil doporučení Petičního výboru (viz pořadové číslo 1 obecného přehledu 705 – dokument 19/24705; Plenární zápis 19/199 s. 27072). Tato petice byla zaslána spolkové vládě a zemským parlamentům, aby přezkoumaly provádění petice a hledaly způsoby, jak situaci napravit.

B. Řešení

Na základě zákona o bezpečnosti výrobků je vydáno nařízení, které zakazuje dovoz létajících lampionů do Německa, jejich uvádění na trh v Německu a jejich dodávání na německý trh. Tímto způsobem je odstraněn dosavadní rozporný právní stav zákonného

poskytování a nabývání na jedné straně a nezákonného užívání na straně druhé. Tím se předchází významným rizikům pro tělo a život lidí, zvířat a rostlin, jakož i pro hmotná aktiva značné hodnoty.

C. Alternativy

Žádné.

D. Rozpočtové výdaje bez nákladů na dodržování předpisů

Neexistují žádné náklady pro spolkovou vládu, státní vlády a obce v důsledku provádění nařízení.

E. Náklady na dodržování předpisů

E.1 Náklady na dodržování předpisů pro občany

Pro občany se nevytváří, nemění ani neodstraňuje žádná zátěž spojená s dodržováním předpisů.

E.2 Náklady na dodržování předpisů pro podniky

Podnikům nevznikají žádné náklady na dodržování předpisů.

Z toho administrativní náklady spojené s informačními povinnostmi

Z těchto povinností poskytovat informace nevznikají žádné administrativní náklady.

E.3 Náklady na dodržování předpisů pro správní orgány

Vládě nevzniká žádná zátěž spojená s dodržováním předpisů. Na to se vztahuje ustanovení § 25 odst. 2 zákona o bezpečnosti výrobků.

F. Další náklady

Neočekávají se žádné dopady na jednotkové ceny a cenovou hladinu, zejména na úroveň spotřebitelských cen.

Ministerský návrh spolkové vlády

15. Nařízení o zákoně o bezpečnosti výrobků

(Nařízení zakazující dovoz, uvádění na trh a dodávání na trh létajících lampionů – 15. ProdSV)

ze dne ...

Na základě § 8 odst. 2 zákona o bezpečnosti výrobků ze dne 27. července 2021 (Spolk. věst. I, s. 3146, 3147) spolková vláda nařizuje:

§1

Oblast působnosti

Toto nařízení stanoví zákaz dovozu, uvádění na trh a dodávání létajících lampionů na německý trh.

§2

Definice

(1) Létající lampion pro účely tohoto nařízení je neovládaný létající lucerna podobná balonu,

1. ve kterém je vztlková síla vytvářena otevřeným zdrojem ohně a
2. který létá nekontrolovaně a bez možnosti ovládnutí.

Palivo jako zdroj ohně pro ohřev vzduchu může být pevné, kapalné nebo plynné.

(2) Jiná označení létajícího lampionu, jako jsou lampiony přání nebo lampiony štěstí, nemají vliv na § 3 tohoto nařízení.

§3

Zákaz dovozu, uvádění na trh a dodávání na trh

- (3) Dovážet, uvádět na trh a dodávat na německý trh létající lampiony je zakázáno.

(4) Pokud je létající lampion nabízen k prodeji online nebo jinou formou prodeje na dálku, považuje se létající lampion za dostupný na německém trhu, pokud je nabídka určena koncovým uživatelům. Nabídka k prodeji se považuje za určenou koncovým uživatelům, pokud příslušný hospodářský subjekt směřuje své činnosti související s uváděním létajících lampionů na trh nebo jejich dodáváním jakýmkoli způsobem do Spolkové republiky Německo.

§4

Správní delikty a trestné činy

(5) Správního deliktu ve smyslu § 28 odst. 1 bodu 7 písm. a) zákona o bezpečnosti výrobků se dopustí každý, kdo úmyslně nebo z nedbalosti dováží, uvádí na trh nebo dodává na trh létající lampion v rozporu s § 3 odst. 1.

(6) Kdokoli soustavně opakuje úmyslný čin uvedený v odstavci 1 nebo ohrožuje život nebo zdraví jiného nebo cizího majetku významné hodnoty prostřednictvím takového úmyslného jednání, podléhá trestnímu stíhání podle § 29 zákona o bezpečnosti výrobků.

§5

Vstup do platnosti

Toto nařízení vstupuje do platnosti dnem následujícím po jeho vyhlášení.

Schváleno Spolkovou radou.

Důvodová zpráva

A. Všeobecná část

I. Cíl a potřeba předpisů

Létající lampiony představují při použití vysoké riziko. Hrozí nebezpečí požáru ze zapalování lampionu při vzletu, takže okolní osoby mohou být ohroženy. Může hořet ve vzduchu a havarovat, zatímco hoří. Další nebezpečí požáru může být způsobeno klesáním v běžném hořícím stavu v důsledku ztráty vztlaču (například v důsledku netěsnosti obalu balónu), náletem do překážky (například do stromů, budov; v tomto ohledu: Vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem, rozsudek ze dne 24.7.2015 – 24 U 108/14; Vrchní zemský soud v Saarbrückenu, rozsudek ze dne 25. 11. 2015-1 U 437/12; Vrchní zemský soud v Koblenzi, rozsudek ze dne 15.10.2015 – 6 U 923/14) nebo způsobený žhnoucími zbytky po „běžném“ přistání (případně: Jörg Teumer/Sina Stamm, Létající žháři – rizika odpovědnosti při používání „Létajících lampionů“, VersR 2009, 1036; Viz nehody: Správní soud v Düsseldorfu, rozsudek ze dne 5.3.2009 – 6 K 5937/07. Spolkový správní soudní dvůr (BVerwG) ve svém rozsudku ze dne 25. října 2017 (spisová značka 6 C 44/16) jasně uvedl, že v případě létajících lampionů typu balónů platí, že čím významnější je ohrožený právní statek a čím vyšší je pravděpodobná hrozba škody v případě vzniku škody, tím nižší nároky je třeba klást na skutková zjištění v abstraktní prognóze rizik. Riziko vzniku škody, které je pro daný případ typické, musí v každém případě výrazně převyšovat obecné riziko ohrožení života. Létající lampiony představují významné riziko požáru, které převyšuje obecné riziko života v důsledku jejich konstrukce a použitých materiálů. Na jedné straně je zdroj ohně otevřený, na druhé straně neexistují žádná opatření proti šíření ohně na hořlavé předměty. Proto je riziko požáru vysoké, když létající lampiony s otevřeným zdrojem ohně narazí na hořlavé předměty. Toto riziko požáru není zvládnutelné, protože nelze spolehlivě předvídat průběh letů. Létající lampiony nemohou být řízeny, takže vyhybavé manévry jsou nemožné. Po výstupu jsou zcela vystaveny větru a počasí. Délka letu, výška a trasa závisí rozhodujícím způsobem na větrných podmínkách. Průběh letu se ukazuje jako nepředvídatelný, zejména proto, že tyto balónové létající objekty mohou dosáhnout výšky 500 metrů a letět až 20 minut (BR-Drs. 816/09, strana 21). V případě požáru se oheň často může nerušeně šířit, protože létající lampiony, aby dosáhly požadovaného světelného efektu, se vypouštějí večer a v noci a pak ohrožují lidi, zvířata a významné materiální hodnoty v době, kdy lidé spí nebo kdy pracoviště, podniky a další objekty nejsou navštěvovány lidmi.

Může také dojít k rušení leteckého provozu v blízkosti země nebo k podráždění motoristů a ostatních účastníků silničního provozu. K zabránění ohrožení letového provozu v blízkosti země slouží také § 19 odst. 1 bod 2 písm. b) Řádu letového provozu, podle něhož vypouštění létajících lampionů v blízkosti letišť podléhá povolení.

(srov. o letecké dopravě: „Informační list Létající lampiony“ Řízení letového provozu v Německu:

https://ais.dfs.de/pilotservice/bnl/leisure/skylantern/pdf/infoblatt_fluglaternen_de.pdf a Nejčastější dotazy k balónům a lucernám).

Zvláště vysoké riziko samozřejmě hrozí při používání létajících lampionů za suchého počasí nebo po dlouhých vedrech (riziko lesních požárů). Kromě toho se opakovaně konaly hromadná vypouštění. U pyrotechnických výrobků lze obvykle pozorovat nesprávné nasměrování rakety a také její pád. Vzhledem k tomu, že neovládané střely podobné balónům mají mnohem delší dolet, není to zde možné.

Všeobecné nebezpečí létajících lampionů dokazuje velké množství známých případů poškození, naposledy požár v zoologické zahradě v Krefeldu na přelomu let 2019/2020. Usmrceno bylo více než 50 opic, kaloňů a ptáků.

Na Letniční neděli 2009 došlo k úmrtí; škody na budovách způsobené požáry byly pravidelně značné.

Navzdory zákazu používání ve všech spolkových zemích došlo na Silvestra 2019 v zoologické zahradě v Krefeldu k velkému požáru. Takovým událostem má být zabráněno zákazem uvádění na trh a zpřístupňování létajících lampionů.

II. Hlavní obsah návrhu

Dovoz, uvádění na trh a dodávání neovládaných létajících světel podobných balonům (létajících lampionů) na německý trh je zakázáno. Tím se zamezuje významným rizikům pro tělo a život lidí a zvířat.

III. Alternativy

Žádné.

IV. Regulační pravomoc

Pravomoc vydávat nařízení vyplývá z § 8 odst. 2 zákona o bezpečnosti výrobků.

V. Slučitelnost s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami

Toto nařízení je slučitelné s právními předpisy Evropské unie. Nařízení zakazuje dovoz, uvádění na trh a zpřístupňování létajících světel podobných balonům a světelných zařízení a bylo oznámeno jako technický předpis týkající se výrobků podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, Úřední věstník číslo L 241, 17.9.2025, strana 1. Nařízení je v souladu s mezinárodními smlouvami uzavřenými Spolkovou republikou Německo.

VI. Důsledky právní úpravy

1. Právní a správní zjednodušení

Nařízení nestanoví žádné legislativní ani správní zjednodušení.

2. Aspekty udržitelnosti

Aspekty udržitelnosti nejsou tímto nařízením dotčeny.

3. Rozpočtové výdaje bez nákladů na dodržování předpisů

Žádné.

4. Náklady na dodržování předpisů

4.1 Náklady na dodržování předpisů pro občany

Občanům nevznikají žádné náklady na dodržování předpisů.

4.2 Náklady na dodržování předpisů pro podniky

Podnikům nevznikají žádné náklady na dodržování předpisů.

4.3 Náklady na dodržování předpisů pro správní orgány

Spolkové vládě, spolkovým zemím a obcím nevznikají žádné náklady na dodržování předpisů. Na to se již vztahuje § 25 odst. 2 zákona o bezpečnosti výrobků.

5. Další náklady

Nepředpokládají se žádné účinky na úroveň cen, zejména na úroveň spotřebitelských cen.

6. Další důsledky právní úpravy

Pro spotřebitele nemají pravidla žádný účinek. Nebude mít žádný rodový a demografický dopad ani dopad na zachování a podporu rovných životních podmínek.

VII. Časové omezení; Hodnocení

Časové omezení nebo vyhodnocení tohoto nařízení se nepředpokládá, protože vysokému riziku volně létajících lampionů s otevřeným zdrojem ohně nelze v budoucnu čelit jinak než zákazem.

B. Zvláštní část

K § 1 (Oblast působnosti)

Toto ustanovení vymezuje oblast působnosti.

K § 2 (Definice)

K odstavci 1

Popis tvaru létajících lampionů jako „podobný balonu“ zahrnuje i další geometrické tvary vnějšího pláště létajícího lampionu. Pokud je létající lampion s ovládacím prvkem (jako je šňůra) používán například jako dekorativní předmět, musí být zajištěno, aby byl tento ovládací prvek odolný proti přetržení a ohni, aby se zabránilo ztrátě ovládání. Ovládací prvek musí být při uvedení na trh trvale připevněn k létajícímu lampionu tak, aby se při zamýšleném nebo předvídatelném použití neoddělil ani neodtrhl.

K odstavci 2

Létající lampiony jsou mimo jiné také známé jako lampiony přání, nebeské balony, lampiony Kong-Ming, lampiony štěstí, papírové lucerny, létající lucerny nebo balónky štěstí. Jiný název létajícího lampionu nemá vliv na zákaz dovozu, uvádění na trh a dodávání na německý trh.

K § 3 (Zákaz dovozu, uvádění na trh a dodávání na trh)

K odstavci 1

Ustanovení upravuje zákaz dovozu ve smyslu § 2 číslo 9 zákona o bezpečnosti výrobků, uvádění na trh ve smyslu § 2 číslo 16 zákona o bezpečnosti výrobků a zpřístupňování ve smyslu § 2 číslo 4 zákona o bezpečnosti výrobků létajících lampionů připravených k použití na německém trhu.

K odstavci 2

Odstavec 2 odkazuje na definici prodeje na dálku v článku 6 nařízení (EU) 2019/1020. Článek 6 nařízení (EU) 2019/1020 se zaměřuje na nabídku koncovým uživatelům. Podle čl. 3 odst. 21 nařízení (EU) 2019/1020 „fyzická osoba s bydlištěm v Unii nebo právnická osoba usazená v Unii, již byl výrobek dodán buď jako spotřebiteli, mimo jakoukoli obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání, nebo jako profesionálnímu konečnému uživateli v rámci jeho podnikatelských nebo profesionálních činností“. Tato definice se vztahuje rovněž na výrobky podle zákona o bezpečnosti výrobků prostřednictvím § 2 věty 2 zákona o dozoru nad trhem a je širší než pojem spotřebitele. Znění zaručuje, že nabídka nesmí být určena ani koncovým uživatelům. Navíc základ pro zmocnění ustanovení § 8 odst. 2 zákona o bezpečnosti výrobků se nezaměřuje pouze na spotřební výrobky, ale na výrobky obecně.

K § 4 (regulační trestné činy a trestné činy)

Nařízení upravuje správní delikty a trestné činy.

K § 5 a (Vstoupení v platnost)

Tímto ustanovením se upravuje vstoupení nařízení v platnost.